देवादीनां संमान्यं सलिलं यस्यास्तां अनेनगंगाजलंप्रवाहादन्यत्रानीतमपि सकलपापक्षयसमर्थमितिध्वनितं ॥ २९ ॥ तत्र गंगातीरे स्थितंइंगुदीवृक्षं हयैर्ययतुः ॥ ३० ॥ तं अभियाय तत्समीपंगत्वेतियावत् ॥ अवतरत् अवातरत् ॥ ३१ ॥ उपतस्थे समीपंसेवार्थंप्राप्तः ॥ ३२ ॥ आत्मसमः प्राणसमः ॥ निषादजात्यः तज्जातौभवः बलवान्प्राणतःसेनातश्च स्थपतिर्निषादाधिपतिःनिषादजात्यः ॥ स्थपतिरित्यनेननिषादस्थपतियाजयेदित्यत्रकर्मधारयइतिसूचितं ॥ यद्यपीदृशसख्यं हीनप्रेष्यंहीनसख्यमित्यादिनो

प्रेक्षामिसरितांश्रेष्ठांसंमान्यसलिलांशिवां॥ देवमानवगंधर्वमृगपन्नगपक्षिणां ॥ २९ ॥ लक्ष्मणश्चसुमंत्रश्चबाढमित्येवराघवं॥ उक्त्वातमिंगुदीवृक्षंतदोपययतुर्हयैः ॥ ३० ॥ रामोऽभियायतंरम्यंवृक्षमिक्ष्वाकुनंदनः॥ रथादवतरत्तस्मात्सभार्यःसहलक्ष्मणः॥ ३१ ॥ सुमंत्रोप्यवतीर्याथमोचयित्वाहयोत्तमान्॥वृक्षमूलगतंराममुपतस्थेकृतांजलिः॥३२॥ तत्रराजागुहोनामरामस्यात्मसमःसखा॥ निषादजात्योबलवान्स्थपतिश्चेतिविश्रुतः ॥ ३३ ॥ सश्रुत्वापुरुषव्याघ्रंरामंविषयमागतं॥ वृद्धैःपरिवृतोमात्यैर्ज्ञातिभिश्चाप्युपागतः ॥ ३४ ॥ ततोनिषादाधिपतिंदृष्ट्वादूरादुपस्थितं॥ सहसौमित्रिणारामःसमागच्छद्गुहेनसः॥ ३५ ॥ तमार्तःसंपरिष्वज्यगुहोराघवमब्रवीत्॥ यथायोध्यातथेदंतेरामकिंकरवाणिते॥ ३६॥ ईदृशंहिमहाबाहोकःप्राप्स्यत्यतिथिंप्रियं॥ ततोगुणवदन्नाद्यमुपादायपृथग्विधं ॥ ३७॥ अर्घ्यंचोपानयच्छीघ्रंवाक्यंचेदमुवाचह॥ स्वागतंतेमहाबाहोतवेयमखिलामही॥ ३८॥ पपातकेषुगणितं तथापितद्विप्रविषयं राज्ञामाटविकबलेनप्रयोजनवत्त्वात् ॥ षड्विधबलसंग्रहस्यराजधर्मत्वाच्चतत्सख्यमेवेतिदिक् ॥ अत्रेदंबोध्यं निषादगुहविषयेरामस्यात्मसमःसखेत्येवंवदतावाल्मीकिनारामसमत्वरामसमानख्यातित्वोक्त्या भगवद्भक्तत्वेननिषादत्वेपि पूर्वकृतश्रवणादिमत्त्वेन तस्यतत्वज्ञत्वंसूचितं ॥ ३३ ॥ उपागतः रामसमीपंप्राप्तः ॥ विषयं स्वदेशं ॥ ३४ ॥ समागच्छत् ॥ क्षेमालिंगनादिनासंगतोऽभूत् ॥ ३५ ॥ आर्तः रामीयवल्कलादिधरणदर्शनेनतप्तः ॥ इदमस्मत्पुरं ॥ ३६ ॥ ईदृशवचनेकारणमाह ॥ ईदृशंहीति ॥ अनेनभगवत्स्वरूपज्ञत्वमात्मनोध्वनितं ॥ अन्नाद्यं अन्नमोदनस्तदाद्यं भोज्यादीत्यर्थः ॥ ३७ ॥ ३८ ॥